

1981, 9. července – Sdělení VONS č. 256 „Jiří Gruntorád odsouzen“ o soudním jednání s Jiřím Gruntorádem u Městského soudu v Praze a jeho odsouzení pro trestný čin podvracení republiky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a k ochrannému dohledu po propuštění z výkonu trestu.

Ve dnech 6.–9. července 1981 proběhlo u Městského soudu v Praze za předsednictví JUDr. Jana Rojta hlavní líčení s Jiřím Gruntorádem (viz naše sdělení č. 255)¹. Po celé čtyři dny byla soudní budova střežena mnoha příslušníky VB a StB, kteří nikomu z přátel Jiřího Gruntoráda nedovolili do budovy vstoupit.² Dokonce družka Jiřího Gruntoráda se nesměla soudního jednání zúčastnit, takže procesu nebyl přítomen vůbec nikdo z blízkých obžalovaného.

Senát rozhodl, že se Jiří Gruntorád dopustil trestného činu podvracení republiky dle § 98/1 trestního zákona a vynesl rozsudek, jímž ho odsuzuje ke čtyřletému trestu odnětí svobody ve II. NVS a současně mu ukládá ochranný dohled na dobu tří let, což je maximální možná výměra. Odůvodnění rozsudku nám dosud není známo, lze však předpokládat, že je – stejně jako v obdobných případech – v podstatě totožné s odůvodněním obžaloby.³

Pokud víme, je to první případ, v němž byl uložen ochranný dohled při odsouzení za prvohlavový trestný čin. Uložení ochranného dohledu za údajný politický delikt nemůže obstát, protože ochranný dohled lze uložit podle zákona jen tehdy, pokud bez uložení ochranného dohledu nelze očekávat, že pachatel povede řádný život pracujícího člověka (zákon o ochranném dohledu č. 44/1973 Sb., § 4/2). Pojem řádný život pracujícího člověka nelze totiž v žádném případě podmiňovat politickými kritérii. To by bylo v naprostém rozporu s ústavou i s mezinárodními pakty o lidských právech.

Informace o Chartě 77, r. 4, 1981, č. 7, s. 3.

POZNÁMKY

- ¹ Viz dokument č. 256. K případu Jiřího Gruntoráda viz dále sdělení VONS č. 225, 228 a 276, dokumenty č. 226, 229 a 277, dopis VONS švýcarskému výboru AIDA obsahující poděkování za jeho aktivitu v boji proti politické perzekuci v Československu, informaci o zásahu proti Ludvíku Vaculíkovi a o uvěznění Jiřího Gruntoráda ze 14. 3. 1981, dokument č. 1164, a poselství VONS účastníkům demonstrace ve Stockholmu ke 13. výročí okupace Československa zahrnující informaci o stoupající perzekuci obránců lidských práv a nonkonformních občanů v Československu s uvedením případů Rudolfa Battěka a Jiřího Gruntoráda ze 7. 8. 1981, dokument č. 1167.
- ² K tomu viz text Anny Marvanové předvolané k soudu jako svědkyně „O Jiřího Gruntorádovi“. LP, Sb. VONS, inv. č. 106, sign. IV/1, kart. 23.
- ³ Rozsudek, vynesený senátem Městského soudu v Praze složeným z předsedy JUDr. Jana Rojta a soudců JUDr. Blanky Křípačové, Libuše Tamchyňové, Luďka Vlacha a Ludmily Horákové, byl odůvodněn tím, že J. Gruntorád „nejpozději od počátku roku 1979 až do svého zadržení dne 17. 12. 1980 v Praze 2 a jinde z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení prováděl podvratnou činnost proti společenskému a státnímu zřízení ČSSR a jejím mezinárodním zájmům, spočívající zejména v rozmnožování a rozšiřování tiskovin, zkreslujících a napadajících poměry v ČSSR, vedoucí úlohu KSČ, činnost státních orgánů a socialistický charakter republiky, a ve shromažďování tiskovin, vydávaných emigrantskými centry v zahraničí za účelem jejich rozšíření a to vše s cílem oslabovat a rozkládat socialistické zřízení ČSSR.“ Rozsudek je uložen in: ABS, vyšetřovací spis k případu Jiřího Gruntoráda, sign. V 33827 MV; též LP, Sb. VONS, inv. č. 106, sign. I/7, kart. 23; též NA, Správa Sboru nápravné výchovy, vězeňský spis Jiřího Gruntoráda. Dále viz závěrečnou řeč J. Gruntoráda přednesenou při soudním jednání u Městského soudu v Praze 9. 7. 1981. LP, Sb. VONS, inv. č. 106, sign. II/1, kart. 23.

Proti rozsudku podal Jiří Gruntorád i jeho družka Renata Stárková odvolání. Gruntorádovo odvolání z 18. 8. 1981 a jeho odůvodnění ze 4. 9. 1981 je uloženo in: tamtéž, sign. I/7, kart. 23.